

KEESEN, Eugeen Jan, mgr., politicus (Gingelom 3 april 1841 - Brussel 16 augustus 1923).

Na zijn theologische studie in Rome, in 1864 tot priester gewijd; zette zich integraal achter de pauselijke encycliek *Quanta cura* en de Syllabus. Hij versterkte aldus de ultramontaanse tendens, eerst in de zielzorg te Borgworm (1867-'77, waar hij de ongekroonde politieke tegenstander was van de liberale en anti-Vlaamse baron Selys de Longchamps), daarna te Tessenderlo (1877-'95). Zijn invloed op de katholieke partij werd steeds groter, voornamelijk bij de opstelling van het revendicatieve programma van 1883. Dit programma offerde in feite de Vlaamse belangen op en vernietigde de hoop die zich concentreerde om de vernederlandsing van het middelbaar onderwijs in de (liberale) wet van 15 juni 1883. Op 12 november 1894 werd Keesen provinciaal senator voor Limburg (tot zijn dood). Als kerkelijk hoogwaardigheidsbekleder was hij de opvolger van Mgr. De Haerne, die sinds 1889 uit de Kamer van Volksvertegenwoordigers verdwenen was, en de voorloper van de beide Limburgse senatoren Mgr. Broeckx en Mgr. Philips. Als senator bleek hij van Vlaams standpunt nog veel gematigder dan De Haerne ooit geweest was. In 1895 kwam hij niet tussenbeide om te bemiddelen in het pijnlijke geval van priester Daens, hij liet dat over aan de Waal Mgr. De Harlez. Pas aan het eind van de uitputtende strijd voor het wetsontwerp-Coremans verklaarde Mgr. Keesen in het parlement (3 mei 1910): „Van een geschiedkundig standpunt beschouwd is de Vlaamsche Beweging niets anders als terugwerking, door buitensporige onderdrukking veroorzaakt.” Aldus is Keesen het prototype van de katholieke partijpoliticus die tussen 1884 en 1914 – op het toppunt van de politieke macht van de katholieke partij – weinig meer heeft geboden dan de stichting van de Vlaamse Academie in 1886 en de verbrokkeling van het wetsontwerp-Coremans.

Na de Eerste Wereldoorlog heeft hij in 1919 als katholiek senator aandeel gehad in de formatie van een nieuwe katholieke partij die de nationalistenvan meet af aan uitsloot. De houding van de katholieke partij in 1920 was in feite de erfenis-Keesen

van 1895 tot 1914, de voorafschaduwing van een uiterst minimalisme.

LITERATUUR: O. Delmer, *La question du programme*, in *Revue générale belge*, jg. 2 (1884, p. 414-417); - *Annales parlementaires* (1895-1922); - C. Godelaine, *Mgr. Keesen een groot en populair Limburger* (1928); - K. van Isacker, *Averechtse democratie* (1955); - K. van Isacker, *Werkelijk en wettelijk land. De katholieke opinie tegenover de Rechterzijde 1863-1884* (1955).

ROMAIN VANLANDSCHOOT